

Рішення спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії

Спеціалізована вчена рада Харківської державної академії культури, м. Харків, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 02 Культура і мистецтво на підставі прилюдного захисту дисертації на тему «Семантичні функції жіночих образів у драматургії китайської опери» за спеціальністю 025 Музичне мистецтво 03 квітня 2024 року Дін Боюй.

Дін Боюй, 1995 року народження, громадянин КНР, освіта вища: у 2019 році закінчив Харківську державну академію культури за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр» та здобув кваліфікацію магістра з музичного мистецтва.

Навчався в аспірантурі Харківської державної академії культури з 12 лютого 2019 р. по 30 вересня 2021 р. та з 01 жовтня 2022 р. по 11 лютого 2024 р.

Дисертацію виконано в Харківській державній академії культури Міністерства культури та інформаційної політики України (м. Харків).

Науковий керівник здобувача: Щепакін Василь Михайлович, доктор мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри теорії та історії музики, Харківська державна академія культури Міністерства культури та інформаційної політики України.

Здобувач має 9 наукових публікацій за темою дисертації, серед них 3 — у наукових фахових виданнях України:

Статті в наукових фахових виданнях України

1. Дін Боюй. Опера «Схід сонця» Цзінь Сяна: китайська «Травіата» // *Культура України* : зб. наук. пр. / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. В. Шейка. Харків : ХДАК, 2023. 11 Вип. 80. С. 126–134. DOI <https://doi.org/10.31516/2410-5325.080.16>

2. Ding Boyu. The opera —Mulan psalm by Guan Xia in the modern musical culture of China // *Культура України* : зб. наук. пр. / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. В. Шейка. Харків : ХДАК, 2023. Вип. 82. С. 67–76. DOI <https://doi.org/10.31516/2410-5325.082.08>

3. Дін Боюй. Жіночі персонажі в операх Китаю ХХ — початку ХХІ століть // *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / [ред.-упоряд. М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 68. Том 1. С. 76–82. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/68-1-12>

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

Калашник Марія Павлівна, доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри музичного мистецтва Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, із зауваженнями:

1) У чому причина певної диспропорції в побудові дисертації, адже за об'ємом розділи, присвячені вивченню різновидів жіночого ампула в Пекінській опері та в опері Юе відчутно більші, ніж розділ, що стосується сучасної опери західного зразка?

2) Чи надана дисертантом класифікація жіночих образів у сучасній китайській опері вичерпує, на його думку, всі типи героїнь?

До зауважень слід віднести:

1) відсутність у Додатках конкретних нотних прикладів: хоча дисертант зазначає, що матеріалом дослідження були й клавіри опер «Мулань Псалом», «Схід сонця», «Жаль за минулим» (с. 17 дисертації), але не надає жодного нотного прикладу: це би, на наше переконання, унаочнило характеристики, які дисертант надає героїням;

2) недостатність аргументації щодо діалогічного принципу «Схід-Захід» (с. 187 дисертації), хоча цей компонент, безумовно, є вельми суттєвим у багатьох сучасних оперних зразках китайських композиторів;

3) надто стислі кінцеві висновки, які мають більш описовий, ніж систематизований вигляд, і дещо псують загальне враження від якісної дисертаційної роботи.

Уманець Ольга Віталіївна, кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри культурології Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, із зауваженнями:

1. На жаль, є нюанси стилістичного та термінологічного характеру. Так, автор указує, що на ролі виконавців жіночих персонажів дань підбиралися «чоловіки з відповідним високим голосом (найчастіше це був добре розвинений фальцет)» (с. 28), у той час як традиційна термінологія вокального мистецтва все ж таки позиціонує фальцет як регістр голосу, позначений значущістю головного резонатора, певні термінологічні дисонанси містить позиціонування музичних спектаклів як синтетичних жанрів (с. 19).

2. Побіжно порушуючи питання особливостей вокального виміру жіночих персонажів китайської опери, автор обходить увагою, що виявлено зокрема і на термінологічному рівні, атрибутивні характеристики китайського оперного співу, «китайського бельканто», зокрема особливі принципи голосоутворення, артикуляції. Аналіз їх реалізації у творчості видатних оперних співаків Китаю, з огляду на персонологічну зорієнтованість

дисертаційного дослідження, уможливив би формування в ньому уявлень щодо специфіки індивідуальних виконавських інтерпретацій семантичних вимірів жіночих персонажів на рівні вокальної техніки та загальної динаміки вокальної компоненти як складника їх синтетичної специфіки.

3. На наш погляд, теоретичну базу дисертаційного дослідження, з огляду на притаманну йому мультидисциплінарну орієнтованість та значущість дихотомії «Схід-Захід», збагатили би положення семіотики та музичної семіотики, викладені в працях Ч. Пірса, Ч. Морріса, Г. Шпета, Ф. де Соссюра, У. Еко, а також у працях вітчизняних науковців – С. Шипа, Ю. Созанського, О. Капічіної, О. Козаренка, І. П'ятницької-Позднякової та ін.

4. На наш погляд, «Висновки» дисертаційного дослідження доцільно було би скорелювати із поставленими автором завданнями.

5. У дисертації вельми детально презентована творчість видатних виконавців різновидів амплуа дань минулих часів, але водночас, на наш погляд, майже відсутній персональний ряд, пов'язаний із творчістю сучасних акторів та актрис, які сьогодні постають як виконавці цих амплуа. Чи не могли Ви навести їх імена та схарактеризувати їх творчі орієнтири?

Коновалова Ірина Юріївна, доктор мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри теорії та історії музики Харківської державної академії культури, із зауваженням:

У дисертації, присвяченій дослідженню семантичних функцій жіночих образів у драматургії китайської опери, концептуальну значущість набувають такі центральні поняття, як «образ», «амплуа», а також «підамплуа», що формують категоріально-термінологічне підґрунтя роботи. У цьому контексті виникає два питання уточнюючого характеру: Що саме розуміє автор роботи під поняттям «підамплуа» та на праці яких вчених спирається у його трактуванні? Яким чином означене поняття узгоджується із загальноприйнятим в мистецтвознавчій царині поняттям «амплуа»?

Воскобойнікова Юлія Василівна, доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри хорового диригування та академічного співу Харківської державної академії культури.

1. Чим обґрунтоване «розпорошення» інформації щодо наукових джерел праці замість більш традиційного для дисертацій виокремлення її у самостійний підрозділ?

2. На сторінках роботи 47, 108, 110 тощо згадується, що актори опери мали володіти мистецтвом каліграфії. Чи не могли б Ви пояснити, чому саме?

Польська Ірина Іллівна, доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри теорії та історії музики Харківської державної академії культури, без зауважень.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» - членів ради

«Утрималися» - членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада Харківської державної академії культури, м. Харків присуджує Дін Боюй ступінь доктора філософії з галузі знань 02 Культура і мистецтво за спеціальністю 025 Музичне мистецтво.

Голова спеціалізованої вченої
ради

[Handwritten signature]

Ірина ПОЛЬСЬКА